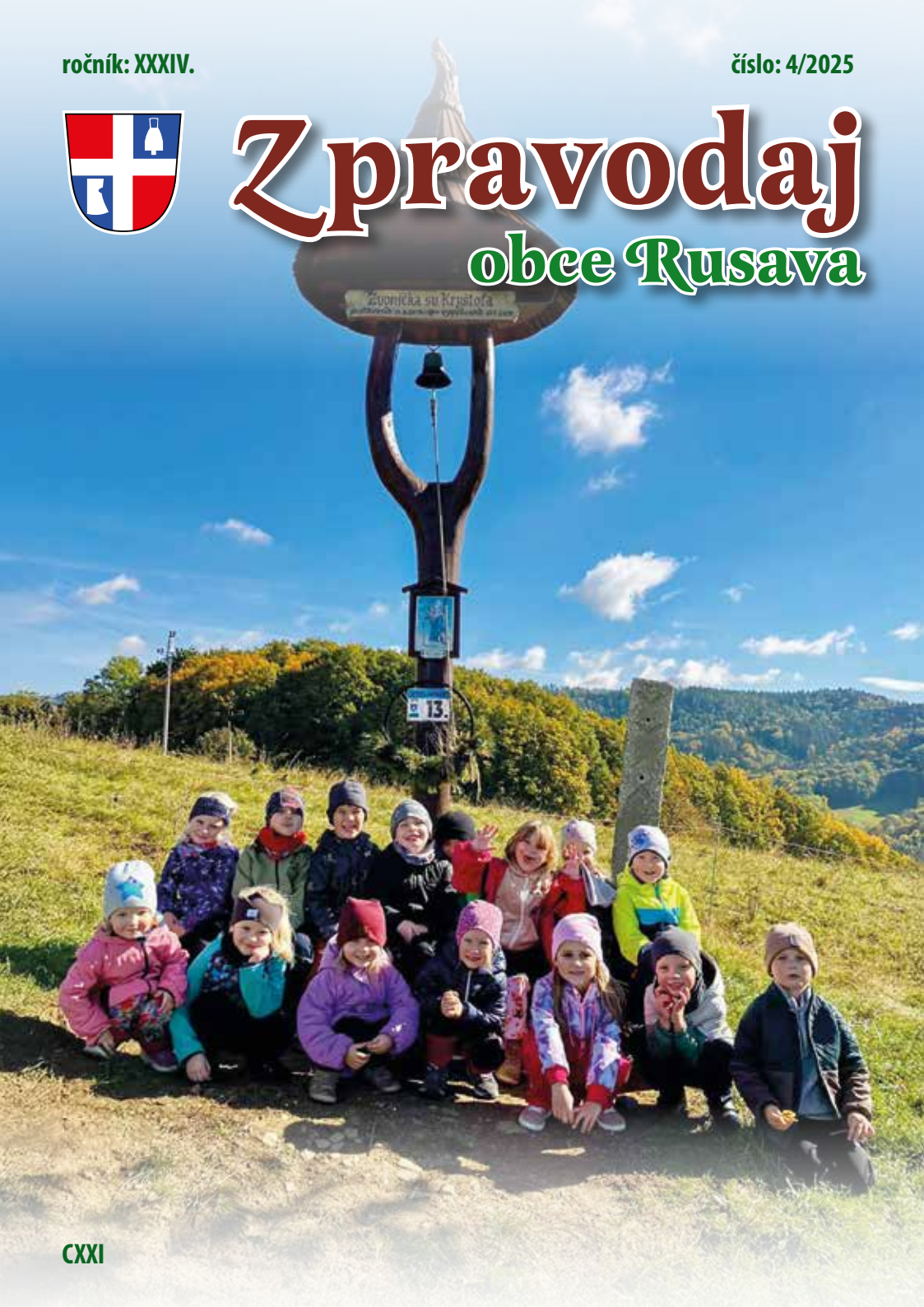

ročník: XXXIV.

číslo: 4/2025

Zpravodaj obce Rusava

Valašský krúžek Rusavjan pořádá tradiční

47. VALAŠSKÝ BÁL

K tanci a poslechu zahraje
CM Rusava a CM VS Kašava.

31.1.2026

19:00

Hosté:

VS Kašava

Obecní dům

Rezervace míst: rusavjan@email.cz
773 870 110

Rusava

Srdečně zvú cérky a ogaři z Rusavjanu.

VALAŠSKÝ KRÚŽEK
Rusavjan

Vážení spoluobčané, milí čtenáři rusavského zpravodaje,

zimní období přináší do Rusavy zvláštní klid a ticho, které kontrastuje s bohatým děním uplynulých měsíců. Dny se zkracují, příroda si bere zasloužený odpočinek a my máme příležitost se na chvíli zastavit, ohlédnout se za tím, co se v obci podařilo, a zamyslet se nad tím, co nás čeká dál.

Podzim a začátek zimy byly na Rusavě opět velmi aktivní. Tento zpravodaj přináší pestrý přehled událostí – od investičních akcí, oprav komunikací, modernizace školního hřiště či kabelizace sítí přes bohatý kulturní a společenský život až po činnost našich spolků, školy, školky a sportovních organizací. Je potěšující vidět, kolik lidí se aktivně zapojuje do dění v obci a kolik dobré práce je za námi.

Podzimní a zimní čas je zároveň obdobím setkávání, tradic a lidské blízkosti. Akce jako setkání pro seniory, drakiáda, lampionový průvod, Mikulášský jarmark či společné zpívání koled zнову ukázaly, že Rusava není jen místem, kde žijeme, ale především komunitou, která drží při sobě. Velké poděkování patří všem, kteří se na organizaci těchto akcí podílejí – ať už jsou to spolky, dobrovolníci, pedagogové, pracovníci obce, nebo jednotlivci, kteří obětují svůj čas a energii pro ostatní.

Dovolte mi na závěr popřát vám všem klidné a radostné zimní dny, čas strávený v kruhu rodiny a blízkých a především pevné zdraví, spokojenost a mnoho dobrých zpráv v nadcházejícím novém roce. Ať je rok před námi naplněn vzájemným respektem, spoluprací a drobnými radostmi, které dělají život na Rusavě výjimečným.

-MB-

Oprava potoka směr Hořansko

Oprava místní komunikace – Šmarhánky (str. 2)

Slovo má starosta ...

Oprava místní komunikace – Šmarhánky

Hlavní důvod opravy obecní cesty vyplýval ze škod, které způsobovaly přívalové deště a následné splavování nevhodného materiálu ukládaného v tělese vozovky za účelem snadnějšího příjezdu vozidel do chatové oblasti.

Rozsah prací spočíval v zemních pracích, pokládce vrstev z drceného kamene, vyrovnání podkladu asfaltem, osazení 6 ks žlabů pro odvod povrchových vod a následně pokládce asfaltového betonu ACO ve dvou vrstvách. V dolní části komunikace byl vyzděn jímací žlab z kamenné dlažby se zaústěním do kanalizace pro povrchové vody.

Celkové náklady: 1.674.646 Kč s DPH

Vlastní zdroje: 1.674.646 Kč s DPH

Kabelizace NN a VN

Při průjezdu či procházce obcemi i městy si často všimneme kabelů nebo drátů elektrického vedení nízkého napětí (NN), které jsou zavěšeny na sloupech nebo vedeny po nemovitostech. Vedení vysokého napětí (VN) se zpravidla nachází mimo zastavěné území a je následně svedeno do trafostanic, kde dochází k jeho transformaci na NN.

V předloňském roce proběhla částečná kabelizace VN i NN v lokalitě Hořansko.

V roce 2025 byl realizován úsek od č. p. 188 k č. p. 159, tedy cesta směrem k družstvu, včetně odstranění betonové trafostanice s železnou skříní. Na jejím původním místě u č. p. 159 je dnes umístěn objekt se sedlovou stříškou, který lépe zapadá do okolní zástavby.

V roce 2026 by měla kabelizace pokračovat od zmíněné trafostanice směrem k obecnímu úřadu. Součástí stavby by měla být také kabelizace veřejného osvětlení s novými stožáry. Dalším tzv. přípoložím by měl být optický kabel pro přenos elektronických dat (internet, televize, telefon). Po odstranění drátového vedení a betonových sloupů by měla vzniknout pohledná a kultivovaná ulička.

Velké poděkování za tento záměr patří projektantovi panu Petru Totkovi z Rusavy.

Modernizace školního hřiště ZŠ Rusava

Záměr revitalizace školního hřiště vycházel z potřeby modernizace areálu a doplnění nových prvků pro školní výuku i volnočasové aktivity. Byla provedena pokládka nového povrchu hřiště z lité pryže (EPDM), který byl využit také pro novou dráhu pro skok do dálky.

Součástí obnovy je rovněž renovované doskočiště, nové workoutové sestavy, stůl na stolní tenis a obnova oplocení. Novinkou se stala letní učebna vybavená sedacími sety a lavičkami, kreslicí tabulí, stolkem na deskové hry i skákacím panákem.

Celkové náklady: 1.960.200 Kč s DPH
Dotace Zlínský kraj: 980.000 Kč
 Vlastní zdroje: 980.200 Kč

Bohumil Škarpich, starosta obce

Rozpočet obce

Paragraf	Název paragrafu	příjmy
XXXX	Bez paragrafu	28 150 000,00
1039	Ostatní záležitosti lesního hospodářství	800 000,00
2122	Sběr a zpracování druhotných surovin	50 000,00
2141	Vnitřní obchod	5 000,00
2310	Pitná voda	150 000,00
2321	Odvádění a čištění odpadních vod	150 000,00
2411	Záležitosti pošt	180 000,00
3315	Činnost muzeí a galerií	2 000,00
3316	Vydavatelská činnost	5 000,00
3392	Zájmová činnost v kultuře	96 000,00
3429	Ostatní zájmová činnost a rekreace	150 000,00
3612	Bytové hospodářství	250 000,00
3632	Pohřebnictví	25 000,00
3639	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	60 000,00
3725	Využívání, zneškodňování kom. odpadů	150 000,00
3727	Prevence vzniku odpadů	1 000,00
6171	Činnost místní správy	70 000,00
6310	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	6 000,00
Příjmy celkem		30 300 000,00

Paragraf	Název paragrafu	výdaje
2115	Úspora energie z obnovitelného zdroje	40 000,00
2141	Vnitřní obchod	10 000,00
2143	Cestovní ruch	14 080 000,00
2212	Silnice	1 000 000,00
2219	Ostatní záležitosti poz. komunikací	2 500 000,00
2292	Provoz veřejné silniční dopravy	65 000,00
2310	Pitná voda	700 000,00
2321	Odvádění a čištění odpadních vod	600 000,00
3113	Základní školy	5 000,00
3119	Ostatní záležitosti předškolní výchovy a základního vzdělávání	2 800 000,00
3314	Činnosti knihovnické	100 000,00
3315	Činnosti muzeí a galerií	50 000,00
3316	Vydavatelská činnost	100 000,00
3319	Ostatní záležitosti kultury	100 000,00
3326	Pořízení, zachování a obnova hodnot	10 000,00
3341	Rozhlas a televize	100 000,00
3349	Ostatní záležitosti sdělovací prostředky	180 000,00
3392	Zájmová činnost v kultuře	150 000,00
3399	Ostatní záležitosti kultury, církve	120 000,00
3419	Ostatní tělovýchovná činnost	350 000,00
3429	Ostatní zájmová činnost a rekreace	800 000,00
3612	Bytové hospodářství	200 000,00
3631	Veřejné osvětlení	2 000 000,00
3632	Pohřebnictví	50 000,00
3639	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazený	500 000,00
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	50 000,00
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	1 200 000,00
3727	Prevence vzniku odpadů	500 000,00
3745	Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň	500 000,00

5213	Krizová opatření	100 000,00
5511	Požární ochrana – profesionální část	1 000,00
5512	Požární ochrana - dobrovolná část	80 000,00
6112	Zastupitelstvo obce	2 000 000,00
6115	Volby do zastupitelstev	32 500,00
6171	Činnost místní správy	2 900 000,00
6310	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	260 000,00
6320	Pojištění funkčně nespécifikované	90 000,00
6399	Ostatní finanční operace	1 500 000,00
6402	Finanční vypořádání minulých let	10 000,00
6409	Ostatní činnosti jinde nezařazené	76 500,00
CELKEM:		35 910 000,00

FINANCOVÁNÍ

PAR	POL	Název	
0000	8115	Změna stavu krátkodobých prostředků na bank. účtech	6 410 004,00
0000	8124	Uhrazené splátky dlouhodob. přijatých půjč. prostředků	- 800 004,00
FINANCOVÁNÍ CELKEM			5 610 000,00

REKAPITULACE

PŘÍJMY	celkem	30 300 000,00
VÝDAJE	celkem	35 910 000,00
FINANCOVÁNÍ	celkem	5 610 000,00

Rozpočet je navržen jako schodkový.

Schodek je krytý financováním ve výši 5 610 000 Kč.

Financování se skládá ze splátek úvěrů ve výši 800 004 Kč a použití zůstatku na účtech a pokladně k 31. 12. 2025 ve výši 6 410 004 Kč.

Závaznými ukazateli jsou paragrafy.

Rozpočet byl schválený ZO Rusava č. 18/2025 dne 15. 12. 2025, usnesením čl. 9/18/2025.

Eva Kerčáková, hospodářka obce

Záříjové odpoledne se seniory v obecním domě

DĚNÍ V OBCI ...

Málokdo ví, že si každoročně 1. října připomínáme Mezinárodní den seniorů. Kulturní komise obce a sbor pro občany si na sobotu 27. září připravily pro naše starší spoluobčany malou oslavu tohoto svátku. A věřte – nevěřte, naposledy se setkání se seniory uskutečnilo na Rusavě v roce 2018. Vše pak přerušila zákeřná pandemie covidu a navázat se tak podařilo až po dlouhých sedmi letech. Budou mít naše babičky a dědečkové, tetičky a strýčkové ještě po takové pauze chuť se společně potkat a povykládat si? No sláva, měli! Naše pozvání jich nakonec přijalo kolem čtyřiceti. V sále obecního domu, krásně nazdobeném členkami kulturní komise a sboru pro občany, je srdečně uvítali s kytičkou pro dámu a se skleničkou pečeného čaje malí Valášci Eliška, Elenka a Honzík. Celým odpolednem nás pak provázela milá a vtipná moderátorská dvojice Danek Krajcar a Nikča Hlaváčová. Po úvodním slovu pana starosty Bohumila Škarpicha prozářili pódium svým roztomilým vystoupením naši nejmenší, děti z MŠ Rusava. Po nich se ujal slova opět pan starosta, který prostřednictvím promítané prezentace představil celou řádku stavebních akcí uskutečněných v letech 2020 až 2025 a plánovaných na rok 2026, popř. na roky další. A že toho bylo! Závěr promítání pak patřil v loňském roce natočenému propagačnímu videu, které představuje z výšky všecky krásy naší dědinky. Třešničkou na dortu sobotního odpoledne bylo ovšem vystoupení pana Vladimíra Česka s dechovým orchestrem ZUŠ. Zahráli kde co, od Škoda lásky přes Vysoký jalovec až po světoznámou skladbu z filmu Tenkrát na západě, kdy se většině z nás doslova zježily chloupky na ruku, jak dojemné to bylo! Roztančili celý sál a do rytmu si při jejich excelentním výkonu podupávali i zarytí rockoví fanoušci. Pro seniory bylo připravené i drobné sladké a slané pohoštění. Frgály od paní Aničky Žaloudíkové, které se rozplývaly na jazyku, cukroví, jednohubky, sekaná, tyčinky a šneci z listového těsta od cérek z kultury či vynikající chlebičky z obecního domu. Nejsilnější jádro z přítomných vydrželo až do sedmé večerní, kdy už se sálem nesly tóny rusavských písniček Na Rusavě je vysoká náspa a po ní se prochodí moja stará láska“ a mnohé další.

Děkujeme všem, kteří jste přišli strávit ono sobotní odpoledne do sálu obecního domu. A děkujeme všem za milá slova, že se vám to moc líbilo. Příští rok bychom se takto mohli setkat dříve než na podzim. Na jaře pro vás plánujeme vypravit autobusový zájezd do

některého z moravských městeček. Ostatně sami jste dostali prostřednictvím dotazníku možnost vybrat si, kam by to mělo být. Jestli to budou kouzelné jihomoravské Valtice se zámek a vinnými sklípky, nebo Velké Losiny s ruční papírnou a pralínkárnou, či kolonáda a lázeňské oplatky v Luhačovicích, to se ještě uvidí. Ale už teď se těšíme a doufáme, že i vy :o).

*Katka Škarpichová,
za kulturní komisi a sbor pro občany*

Výjezd jednotky SDH Rusava

Dne 19. 10. 2025 byl zásahové jednotce vyhlášen požární poplach. Jednalo se o transport pacienta, který se nacházel v katastru obce Brusné, v lesním porostu pod Křídlem. K zásahu vyjela zásahová čtyřkolka.

Po příjezdu na místo byl pacient již ošetřován zdravotnickou záchrannou službou a profesionální hasiči z Bystřice pod Hostýnem připravovali zraněnou osobu k transportu do transportní vany. Naše jednotka následně pomohla s vynesením pacienta z lesa na polní cestu k sanitnímu vozu.

Po předání pacienta zdravotnické záchranné službě se jednotka vrátila zpět na Rusavu.

Jaroslav Mozola, velitel výjezdové jednotky

Nářeční výzkum na Rusavě

Rusava patří mezi 420 lokalit, kde v 60. a 70. letech minulého století probíhal terénní nářeční výzkum pro Český jazykový atlas a je zároveň místem, kde se tradiční nářečí dodnes udržuje, alespoň u zástupců starší generace.

V rámci nového výzkumu, který navazuje na výzkum předchozí a který pořádá dialektologické oddělení Ústavu pro jazyk český AV ČR, jsme se do Rusavy vydali dne 14. října 2025 a setkali se zde s pěti rusavskými rodáky. Rozhovory se zaměřovaly především na to, jak se dříve žilo – jaké práce se vykonávaly na hospodářství, jak se trávil volný čas či jaké svátky se na venkově v průběhu roku slavily. Řeč přišla také na různé zážitky z dětství i na zásadní historické události, například druhou světovou válku, okupaci v roce 1968 nebo revoluci v roce 1989.

Součástí výzkumu byl také obrázkový dotazník, který se zaměřoval na běžnou slovní zásobu a slova lišící se v jednotlivých nářečních oblastech. Respondentů jsme se ptali například na názvy domácích potřeb, zvířat a rostlin či na označení rodinných příslušníků a vztahů mezi nimi.

Rusavská mluva náleží k východomoravským nářečím, což se projevuje řadou charakteristických jevů, například vyslovováním hlásky ú namísto ou (hlúpý místo hloupý), což se potvrdilo i u našich respondentů. Naopak některé starší jevy, jako je důsledné vyslovování tvrdého ł a y, již naším výzkumem zachyceny nebyly.

Za zmínku stojí také rozmanitá slovní zásoba mluvcích, ve které se uchovala řada nářečních slov, například užice (lžíce), haluz (větev), gatě (kalhoty), cap (kozel), šufánek (naběračka) a mnohá další. Typické pro zdejší nářečí je rovněž zakončení některých slov na -a, které se u respondentů potvrdilo u výrazů jako kaša, večera nebo rukavica.

Pořízené záznamy poslouží jako podklad pro další odborné bádání a doplnění poznatků o rusavském nářečí. Vybrané pasáže z nahrávek budou výhledově zpřístupněny i veřejnosti například prostřednictvím zvukového archivu či nářeční čítanky. Data získaná pomocí dotazníku se stanou základem pro velký jazykový atlas českých nářečí, který by měl být knižně vydán do konce roku 2027.

Výzkum probíhá v rámci projektu Atlas českého jazyka 2027: celouzemní výzkum nářečí českého jazyka po 50 letech, který finančně podpořilo Ministerstvo kultury (projekt č. DH23P03OVV050).

Kromě skvělých respondentů, díky nimž se podařilo získat unikátní a cenný autentický jazykový materiál, patří poděkování také vedení Valašského krúžku Rusavjan, které se ujalo organizace průběhu celého výzkumu v rámci obce.

Tadeáš Krch

Podzimní dračí mejdan

U nás na Rusavě na louce pod hřbitovem bylo po roce opět plno. Podzim je totiž časem, kdy ze skříní vytahujeme nejen bundy a čepice, ale taky draky. Nebojte, žádné princezen lačné saně, ale ty roztomilé hračky různých barev, tvarů a velikostí! Sobota 18. října byla tím pravým časem je na zdravém rusavském vzduchu opět provětrat. Kulturní komise obce totiž pořádala drakiádu. Počasí jsme měli jako na objednávku. Modré nebe s bílými chomáčky mraků a do toho mírný vítr, který se však na louce občas protáhl tak silně, že litali nejen draci, ale i kelímky na čaj a svařák. Co ovšem k tomu všemu vykouzli paní Příroda, to bralo dech. Zvlněné zelené louky, žlutá, hnědá a oranžová paleta barev na stromech... no prostě rusavské Toskánsko! Ale dost řečí a vezměme to pěkně popořádku.

Na 14 hodin bylo vše nachystáno, teplý čaj pro děti, horký svařák pro dospěláky, napečené sladké dobroty, špekáčky, ohniště, lavice a stoly k posezení i reproduktor s mikrofonom a moderátorkou Táňou. První hodinka byla spíše takovým tréninkem letu, protože až kolem 15 hodin bylo oficiálně odstartováno a my jsme byli všichni zvědaví, čím dráček bude na obloze nejdřív. Povedlo se to Jiříčkovi Pospíšilovi. Draci byli krásní všichni, ale toho nejhezčího měla Berenika Slívová. Nejvýš vyletěl drak Elišce a Aničce

Vaculíkovým a toho nejzlobivějšího měla letos Adélka Botíková. Cenu za draka domácího si odnesli kluci Bártkovi (byl to jediný doma vyrobený dráček). Ve všech těchto soutěžních kategoriích byly předány diplomy a dárkové balíčky. Vítězové ale byli všichni, kteří s námi strávili ono pohádkové sobotní odpoledne, a sladkou odměnu si tak odnesl každý dětský účastník. Někteří vytrvalci by vydrželi provětrávat své draky možná až do tmy, ale po 17 hodině, kdy už sluníčko začalo pomalu zapadat za kopečky Hostýnských vrchů, se citelně ochladilo, a tak jsme vše sbalili, uhasili oheň a vydali se zpět do údolí. Někteří domů a někteří ještě slavnostně zakončit ten krásný říjnový den... Ale to už je jiný příběh :o).

Tak drakům zdar a za rok si zase dáme rande u nás pod hřbitovem!

*Katka Škarpichová,
za kulturní komisi*

Divadelní večer s andělem na Rusavě

V pátek 31. října se v obecním domě na Rusavě uskutečnilo divadelní představení *Postel pro anděla*, které přivezlo Pohnuté divadlo Loukov. Tato komedie Jaroslava Koloděje nabídla divákům nejen humor, ale i laskavý pohled na lidské slabosti, mezilidské vztahy a otázku, zda má každý z nás svého anděla strážného – a jak by to vypadalo, kdyby se nám připlétl přímo do života.

Akci pořádala kulturní komise obce Rusava a nutno říci, že účast byla velmi příjemným překvapením. Sál se zaplnil diváky všech generací, kteří po celou dobu reagovali na dění na jevišti smíchem i potleskem. Herecké obsazení ochotnického souboru působilo sehraně a s nadšením, což se pozitivně přeneslo i na publikum.

Velké poděkování patří také paní Jitce Tomčíkové za výborné občerstvení, které bylo milým doplněním celého večera a přispělo k přátelské a pohodové atmosféře.

Divadelní večer se vydařil po všech stránkách a byl krásným důkazem toho, že i divadlo má na Rusavě své pevné místo a vděčné publikum.

*Monika Bušová,
za kulturní komisi*

Lampionový průvod rozzářil naši vesnici

V pátek 8. listopadu se naše vesnice ponořila do kouzelné podzimní atmosféry. Lampionový průvod se vydal od obecního úřadu přes Lámanec a světylka postupně prozářila sychravý listopadový večer.

I přes chladné počasí byla účast krásná a veselá nálada zahřála víc než kdejaký kabát.

V polovině cesty čekalo na děti milé překvapení – ohňostroj, který vykouzlil hvězdičky v očích malých i velkých a na chvíli zastavil čas. Závěr průvodu patřil společnému setkání u ohniště, svařáku a teplému čaji v zahradě evangelického kostela, kde díky výzdobě a dobré náladě všech panovala doslova pohádková atmosféra.

Děkujeme všem, kteří přišli, pomohli a byli součástí tohoto krásného večera. Už teď se těšíme na další ročník v příštím roce.

Ivana Vaculíková, za kulturní komisi

Myslivecká naháňka

V sobotu 29. listopadu 2025 se na Rusavě uskutečnila tradiční naháňka, která se nesla v duchu mysliveckých tradic, přátelského setkání a úcty k přírodě. Sraz všech myslivců proběhl v 8 hodin ráno v místním obecním domě, kde byla pro účastníky připravena snídaně v podobě vydatné tmavé ovarové polévky.

Po snídani následoval slavnostní nástup všech myslivců, při němž byl troubením mysliveckých trubačů oficiálně zahájen letošní hon. Poté se myslivci společně s honci a psovody vydali do lesa, kde proběhly dvě leče, které byly po všech stránkách velmi úspěšné. Mezi jednotlivými lečemi bylo zajištěno občerstvení.

Výsledkem lovu bylo ulovení 7 kusů zvěře černé, 1 muflonky a 1 daňčete. Po ukončení lovu byl uspořádán slavnostní výřad doplněný plápolajícími ohni, při němž byla zvěř vzdána poslední pocta v souladu s tradičními mysliveckými zvyklostmi.

Na závěr vyslovil předseda Mysliveckého spolku Rusava upřímné poděkování všem zúčastněným myslivcům, honcům a vůdcům lovecky upotřebitelných psů a zároveň všechny přítomné pozval na poslední leč do obecního domu na Rusavě, která byla tečkou za celodenním lovem.

Hosté si zde pochutnali na vynikajícím zvěřinovém guláši a bohatém sladkém i slavném pohostění. Součástí večera byla také bohatá tombola, jejíž hlavní cenou byl kolouch.

Celý den i večer se nesl ve znamení výborné nálady a přátelské atmosféry. Velký dík náleží rovněž všem členům Mysliveckého spolku Rusava, kteří se podíleli na přípravě a organizaci této důstojné a vydařené akce.

*Martina Jadrníčková,
jednatelka za MS Rusava*

Mikulášský jarmark na Rusavě provoněl obec Vánoce

V sobotu 6. prosince se prostor u obecního úřadu na Rusavě proměnil v kouzelné místo plné světél, vůní a vánoční pohody. Mikulášský jarmark, který tradičně zahajuje adventní čas v naší obci, opět přilákal velké množství návštěvníků všech generací a potvrdil, že patří mezi nejoblíbenější akce roku.

Program jarmarku byl bohatý a pestrý. Slavnostní atmosféru zahájilo troubení Vladimíra a Jardy Českových, po němž se představily dětské folklorní Píšťalíčky, následované vystoupením dětí z Mateřské a Základní školy Rusava, které svými písněmi, básničkami a tanečky dojalo nejednoho diváka. Nechyběla ani mikulášská družina, na kterou se těšily především děti, a celý podvečer vyvrcholil rozsvícením vánočního stromu, jež symbolicky otevřelo adventní čas.

Součástí letošního jarmarku byla také komentovaná ukázka výroby sýrů od Juraje Habšudy, která nabídla zajímavý pohled na tradiční řemeslo i možnost osobního setkání s výrobcem.

Jarmark ale nebyl jen o vystoupeních. Stánky nabídky nepřeberné množství dobrot i rukodělných výrobků – od perníčků, frgálů, svařáku a mysliveckého guláše až po svíčky, textil, dřevěné dekorace či vánoční ozdoby. V obecním domě hrála cimbálová muzika VK Rusavjan, podávala se kyselice, teplý mošt a další pochutiny, zatímco v patře probíhala tvořivá dílnička pro děti, kde si malí návštěvníci mohli vlastnoručně vyrobit vánoční dekorace.

Je potřeba si uvědomit, že mikulášský jarmark je náročnější akcí jak z hlediska příprav, tak samotné organizace. Zvláštní poděkování patří místním spolkům – VK Rusavjan, fotbalistům, škole, školce, hasičům, myslivcům i dalším dobrovolníkům, bez nichž by se takto rozsáhlá akce nemohla uskutečnit. Poděkování patří také obci Rusava a pracovníkům obce, kteří se významně podíleli na přípravě a hladkém průběhu celé akce.

Všem, kteří přiložili ruku k dílu, patří upřímné poděkování. Díky společnému úsilí měl letošní mikulášský jarmark na Rusavě opět neopakovatelnou atmosféru a připomněl nám, že Vánoce nejsou jen o dárcích, ale především o setkávání, spolupráci a lidské blízkosti.

*Monika Bušová,
za kulturní komisi*

Rok 2025 v Rusavjanu

Rok 2025 byl pro náš Valašský krúžek Rusavjan opět rokem plným nových zážitků. Už na jeho prahu jsme věděli, že nás čeká pestrý kalendář akcí a především velká výzva – slavnostní vystoupení u příležitosti 100 let od založení rožnovského Národního muzea v přírodě.

Rok jsme započali 5. ledna vánočním koncertem. Naše cérky z Rusavjanu v čele s Lenkou Zapletalovou nacvičily sled koled, který pohladil na duši a umocnil sváteční atmosféru v prostorách katolického kostela na Rusavě.

Tradiční lednovou akcí byl už po 46. valašský bál, který potvrdil svou oblíbenost, protože sál byl opět zaplněn. Večer byl plný hudby, tance a zpěvu. Ukázky odzemku nadchly i nekrjované hosty, kteří také přispěli k radostné a pestré atmosféře – přesně takové, jakou si přejeme.

V březnu jsme se znovu aktivně zapojili do projektu základní školy „Návrat k tradici“. Dětem jsme představili původní dětské hry, které kdysi mezi sebou hrávali na pastvinách malí ogárci a céřečky, když měli dlouhou chvíli. Vážím si paní ředitelky Hruškové, že tento krásný projekt zaštiťuje už třetím rokem spolu s Liduškou Mikšánkovou. Díky němu pomáháme v našich nejmenších najít vztah k tradicím, poznat své kořeny a být hrdí na to, odkud pochází.

Na Rusavě se vydařilo i Kácání mája. Krásné počasí přilákalo spoustu návštěvníků, vystoupil soubor Vonica a přinesl svěží závan Slovácka, Malá Rusava z Bystřice p. H. a velkou radost nám udělal návrat Lidušky Mikšánkové, která znovu obnovila „Malého Valáška“ – skupinku dětí, která je příslibem budoucích členů Rusavjanu. Věříme, že v nich vyklíčí semínko lásky k folkloru, tanci a kulturnímu dědictví Rusavy.

V červnu jsme se představili na výročí založení obce Chomýž a také místního hasičského spolku. Byla to vydařená akce, při které jsme zjistili, že někteří místní teprve poprvé slyšeli, že na Rusavě existuje valašský soubor. Ale o to víc nás těší, že jsme je mile překvapili a hlavně že už o nás vědí. V Chomýži jsme se ukázali ještě i v létě na střelbách, což byla velice příjemná příležitost, za kterou děkujeme mysliveckému sdružení Křídlo.

Začátkem léta, jak už jsem zmínila v úvodu, nás čekala velká výzva – vystoupení na Rožnovských slavnostech ke 100. výročí založení muzea v Rožnově. Byli jsme jedním ze sedmnácti souborů, které půl roku intenzivně nacvičovaly choreografii „valašské besedy“ pana Kulišťáka, původně uvedenou při desátém výročí založení muzea v r. 1935. Naše čtyři taneční páry obstály skvěle a byly i zvláště pochváleny autorkou programu. Navíc

jsme měli tu čest vystoupit s celým souborem na jednom z hlavních pódii a podílet se na rekonstrukci programu, který se odehrál před sto lety r. 1925 a kde se tehdy prezentovali i zástupci Rusavy v čele s Františkou Černou.

Po létě jsme vystupovali ve Žlutavě pro spolek „Stáří na zápraží“, který se stará o seniory, kteří nemohou do pečovatelského domu. Z podzimních akcí následovala Taneční dílna v obecním domě s besedou u cimbálu. Přišli spíše přespolní, ale ukázalo se i pár mladých místních zvědavců, kteří si minimálně polovinu dílny vyzkoušeli. Díky této akci se k nám přidali další nadějní členové – a držíme jim palce, ať jim to vydrží!

14. října mohl náš soubor opět přispět do výjimečné akce. Byl to výzkum Akademie věd Ústavu pro jazyk český, na jehož základě se aktualizuje Atlas českého jazyka jednotlivých obcí České republiky, a to jednou za zhruba 50 let (online dostupný na <https://cja.ujc.cas.cz>). Pomohli jsme výzkumnému pracovníkovi navštívit vybrané respondenty z Rusavy, kteří na základě rozhovoru poskytli poznatky k tomu, jak se mluva za uplynulý čas v dané oblasti vyvinula. Děkujeme všem, kteří se výzkumu zúčastnili, jmenovitě paní Olze Zbrankové, Janu a Vlastě Hudcovým, Jurovi Urubovi a Emě Vaculíkové. Umožnili tím zviditelnění Rusavy nejen ve zmíněném atlasu, ale i v ostatních odborných publikacích. Zasloužili se o zachování a zpřístupnění nářečí naší obce pro další generace.

18. října jsme vystoupili ve Valašské Bystřici u souboru Troják. Večerní zábava byla skvělá, sklidili jsme úspěch a moc jsme si ji užili. Rok jsme uzavřeli účastí na mikulášském jarmarku na Rusavě 13. prosince. Věřím, že vám všem, co jste přišli za námi do vestibulu na obecním úřadě, ani nemusím popisovat, jak skvělá atmosféra opět vládla. I když už byl venku jarmark uklizený a zhasnuto, ve vestibulu se stále vesele hrálo, zpívalo, jedlo a bylo nám prostě spolu dobře. A tak to má být. Jsme za to velice rádi a věříme, že další rok bude opět plný tak krásných momentů, jakým byl ten letošní.

Závěrem mi jménem Rusavjanu dovoluňte poděkovat obci, panu starostovi a hasičským a mysliveckým spolkům za spolupráci, které si velmi vážíme. Velký dík patří cimbálové muzice Rusava a všem, kteří nás nezištně podporují. Patří mezi ně nejen naši rodinní příslušníci, ale i známí, přátelé a další, kteří věří stejně jako my, že to, co děláme, má smysl.

Vám všem přežeme všechno dobré do nového roku a těšíme se na další společně strávené chvíle. Ať už to bude v příštím roce 31. 1. v obecním domě na valašském bále, 30. 5. na Kácání mája, anebo v říjnu na programu k 50. výročí založení Rusavjanu, vždy vás rádi uvidíme a srdečně přivítáme. Tradice žije, protože ji žijeme spolu.

Eva Hyklová, za VK Rusavjan

Podzim v dětské herničce

Místní dětská hernička, která sídlí v prostorách obecního úřadu, je místem, kde se děti mohou potkávat, hrát si a objevovat svět kolem sebe v bezpečném a přátelském prostředí. Ve středu 22. října se zde pro velký jarní úspěch znovu uskutečnily Smyslohrátky, tentokrát na téma Podzim v přírodě. Pro děti bylo připraveno několik hravých stanovišť, na kterých postupně zapojovaly všechny své smysly – sahaly, zkoumaly i tvořily. Patlání v písku, zrní a dalších přírodních materiálech bylo pro malé návštěvníky velkým zážitkem a radost byla vidět na každém kroku. Zatímco si děti hrály a objevovaly, maminky si mohly v klidu vychutnat šálek kávy, popovídat si a načerpat příjemnou atmosféru. Připraveno bylo i drobné občerstvení.

S příchodem sychravého počasí, kdy každá z nás maminek ocení čas, kdy se děti zabaví a dospělí si mohou v klidu popovídat s podobně naladěnými lidmi, jsme se domluvily také na adventním setkání. To se uskutečnilo na začátku prosince a neslo se ve velmi přátelském a pohodovém duchu. Každá z nás přinesla něco dobrého na společný stůl – objevil se domácí, čerstvě upečený chléb, pomazánky, cukroví, voňavý čaj z bylinek nasbíraných přímo tady na Rusavě i spousta dalších dobrot. Pro děti byly připraveny vánoční omalovánky a díky tomu, že je hernička plná hraček, bylo o zábavu po celou dobu postaráno.

Máme radost, že se letos podařilo v dětské herničce pravidelně zpřijemňovat čas maminkám na mateřské dovolené v naší obci. Ze společných setkání postupně vznikla krásná přátelství – jak mezi dětmi, tak mezi maminkami – a pevně věříme, že tato milá setkávání budou pokračovat i v dalším roce.

Ivana Vaculíková, za kulturní komisi

Rusava zpívá koledy

Už po patnácté se pod hlavičkou Deníku konala celorepubliková akce „Česko zpívá koledy“. Ve středu 10. prosince od 18 hodin si lidé na více než 900 místech napříč všemi kraji připomněli kouzelnou atmosféru adventu zpěvem tradičních českých koled. Letos poprvé zazněly vánoční evergreeny *Nesem vám noviny*, *Půjdeme spolu do Betléma* či *Pásli ovce valaši* i u nás na Rusavě. Kulturní komise obce pozvala k obecnímu úřadu všechny zpěvuchtivé Rusavjanky a Rusavjany, abychom se společně v tom shonu na chvíli zastavili a užili si se svými sousedy předvánoční čas. A nezpívalo se jen naživo u úřadu! Prostřednictvím obecního rozhlasu potěšily koledy všechny naše spoluobčany. No troufám si říct, že nás bylo i s dětmi kolem padesáti. Na první ročník prostě paráda. A těch dobrot, co bylo, sladkých, slaných i tekutých.

A kdo jste nebyli, přijďte se napřesrok podívat, protože my se určitě sejdem zase.

Celá kulturní komise obce Rusava vám do nového roku přeje hodně zdraví, lásky a klidu.

Katka Škarpichová, za kulturní komisi

ROZPIS VÝKUPU KŮŽÍ V ROCE 2026

Tel: 602 730 148 • www.ramos.cz

Vždy v době
od 15:30 do 15:35 hod.
na parkovišti u OÚ

- 12. 1.
- 16. 2.
- 23. 3.
- 27. 4.
- 6. 7.
- 10. 8.
- 14. 9.
- 19. 10.
- 23. 11.

Projektové dny ve škole

NAŠE ŠKOLA ...

Již třetím rokem realizujeme ve spolupráci s Valašským krúžkem Rusavjan projektové dny s názvem „Návrat k tradici“. O projekt je ze strany dětí velký zájem, proto bych ráda seznámila s dalšími částmi projektu, které jsme v letošním roce již realizovali.

Prvním z nich bylo „moštování“. Díky spolupráci s obcí nám bylo umožněno využít farskou zahradu a za pomoci „chlapů z obce“ si děti zkusily, jaké to je vyrábět domácí mošt. Dalším projektem byl linoryt. S technikou linorytu nás seznámila paní

Mikšánková a díky zapůjčení rydel a válečků ze ZUŠ Bystřice pod Hostýnem si děti vyryly své navrhované obrazce do speciálního měkčeného lina. To se poté natřelo textilní barvou a děti je obtiskly na tašky a podtácky, které byly k prodeji na mikulášském jarmarku. S dalším z projektů nám pomohl pan Mozola, který děti seznámil s typickou českou zabi-jačkou. S jeho pomocí si děti zpracovaly sádlo, které se následně vyškvařilo a taktéž bylo k zakoupení na jarmarku. Posledním projektem byly „Vánoční ozdoby“. Děti se seznámily s klasickými vánočními ozdobami, jejich historií a v závěru si vypracovaly vlastní ozdoby z vizovického těsta. Již nyní se těšíme na další projekty...

*Anna Hrušková,
ředitelka*

Slabikářová slavnost v 1. ročníku

První ročník prožil nezapomenutelné dopoledne plné dobrodružství, radosti a očekávání. Konala se tradiční Slabikářová slavnost, během které prvňáčci ukázali, jaké pokroky udělali v nácvičku čtení a skládání slov a za odměnu na ně čekalo i velké překvapení. I tentokrát dohlíželi na plnění úkolů žáci pátého ročníku, převlečení za piráty a strážce pokladu.

Prvňáčci procházeli jednotlivými stanovišti, kde plnili rozmanité úkoly – poznávali písmena, skládali slabiky, četli slova, luštili obrázkové hádanky a četli jednoduché věty. Piráti je povzbuzovali, pomáhali a společně s nimi se radovali z každého splněného úkolu.

Když prvňáčci úspěšně prokázali, že si se čtením poradí, piráti je odvedli k truhle s pokladem a všichni napjatě čekali, co se uvnitř skrývá. V truhle na ně čekal poslední úkol, a to poskládat slovo SLABIKÁŘ. Naši malí čtenáři zvládli i tento nelehký úkol, a tak si každý mohl odnést svůj vlastní poklad – slabikář.

Radost v dětských očích byla největší odměnou celého dne. Slabikářová slavnost se stala nejen oslavou jejich prvních čtenářských úspěchů, ale také milým zážitkem, na který budou dlouho vzpomínat.

Magda Kutrová, učitelka ZŠ

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Vážené spoluobčané, velice si vážíme Vaši podpory. Vašimi dary do sbírky 2026 jste přispěli nejen na zkvalitnění služeb v našem regionu, ale i na pomoc při mimořádných událostech.

✦ Nezasáhli Vás koledníci doma? Nevadí! Přispět můžete také online pomocí QR kódu nebo na webu www.trikralovasbirka.cz

QR platba 8pH

Sbirkový účet: 66009822/0800

Setkání se seniory 27. 9. 2025 (str. 6)

Drakiáda 18. 10. 2025 (str. 8)

Člověče, nezlob se! 1. 11. 2025 (str. 25)

Mikulášský jarmark 6. 12. 2025 (str. 12)

Dravci ve škole

Začátkem listopadu k nám do školy zavítali sokolníci z Karviné a přivezli s sebou několik rozmanitých druhů dravých ptáků. Jelikož už bylo chladnější počasí, celá akce se uskutečnila ve školní tělocvičně. Pan Jaroslav Oszelda je letitý sokolník a svým vtipným a poutavým projevem umí žáky zaujmout. Každého dravce nejen představil, ale ke každému z nich měl i nějakou zajímavou příhodu. Děti mohly během krátké chvíle zhlédnout sovu pálenou, poštolku, sokola, sýčka, puštíka, kondora havranovitého, orla stepního i výřečka bělolícího.

Výr velký a orel stepní nám dokonce předvedli rozpětí svých křídel a kondora z bedýnky vypustila odvážná začka z první třídy. Nechyběly ani kvízové otázky, za jejichž správnou odpověď si děti odnesly barevný kamínek či pírkó dravce.

Petra Regerová, učitelka ZŠ

Smyslohrátky ve školce

Ve středu 15. října se naše školka proměnila v místo plné objevování, zkoumání a zábavy. Děti si užily Smyslohrátky, během nichž zapojily všechny své smysly – hmat, čich, zrak i chuť.

Na jednotlivých stanovištích si děti mohly vyzkoušet nejrůznější aktivity. Hmatový chodník prověřil odvalu bosých nožek při chůzi po různých povrchích.

U kakaového slizu se děti s nadšením pustily do objevování kluzkých a mazlavých struktur. Na stanovišti „Krmení ptáčků“ si vyzkoušely, co mají opeřenci rádi, a při „Krmení

ježků“ zase míchaly ježčí dobroty z barevné rýže. V části Farma děti třídily a „nakládaly“ obarvené cizry a poznávaly různé plodiny. U otisků do kinetického písku zkoumaly, jak vypadají stopy zvířat. Na stanovišti „Jak roste slunečnice“ děti zkoumaly semínka a povídaly si o tom, co všechno rostlina potřebuje ke svému růstu.

Děti si během aktivit přirozeně rozvíjely jemnou motoriku, hmatové vnímání, fantazii, soustředění i spolupráci. Celé dopoledne se neslo v radostné atmosféře a domů si děti odnášely spoustu nových zážitků.

Denisa Vaculíková, učitelka MŠ

Těšíme se na Ježíška

Podzimní čas se nám již dávno nachýlil ke svému konci, ale máme na něj mnoho krásných vzpomínek. V září jsme se sešli v plném počtu a přivítali nové kamarády a kamarádky.

27. září jsme potěšili místní seniory vystoupením v sále obecního domu. Většina našich dětí se každý týden účastní lidového souboru Valášek pod vedením p. Mikšánkové. Předškoláci se zdokonalovali v plavání na plaveckém kurzu v Holešově,

dále budou během školního roku získávat potřebné znalosti v kroužku pro předškoláky a v logohrátkách procvičí správnou výslovnost.

Na konci října nás navštívila paní Komínková z Českého červeného kříže s programem první pomoci. Připomněli jsme si Dušičky i Halloween, s dětmi si zařadili ve strašidelných kostýmech a s rodiči vydlabali dýňová strašidla. V listopadu děti se zaujetím sledovaly sokolníka pana Oszeldu s několika druhy dravců. 13. listopadu jsme pozvali na návštěvu do školky prvňáčky a společně zhlédli divadelní představení „Pohádky z lesa“.

V pátek 5. prosince jsme přivítali vzácnou návštěvu a děti si vyslechly zápisy z Mikulášovy knihy. Všechny děti překonaly svůj strach a společně zazpívaly písničku

a slíbily, že budou příští rok ještě šikovnější. Za přípravu balíčků moc děkujeme paním kuchařkám ze školní jídelny.

V týdnech před začátkem adventního období jsme se s dětmi pilně učili tanečky, písně a básně k vystoupení na vánočním jarmarku. Dětem se vystoupení moc povedlo a byly odměněny krásným potleskem všech svých blízkých. Děkujeme také všem návštěvníkům jarmarku, kteří si zakoupili výrobky, které jsme s dětmi vyráběli, a podpořili tak naši základní a mateřskou školu. 11. prosince jsme s předškolními dětmi navštívili vánoční koncert v ZUŠ v Bystřici pod Hostýnem. Vánoční atmosféru jsme si doladili zdobením vánočního stroměčku, pečením perníčků a rozbalováním dárečků. Letos jsme si moc přáli relaxační koutek pro děti a nové koloběžky na zahradu a přání se nám splnilo. Ve středu 17. prosince přivítáme ve školce babičky a dědečky dětí, kterým zazpíváme a strávíme společný čas.

Za kolektiv mateřské školy přejeme všem dětem, rodičům, partnerům a přátelům školy pevné zdraví, klidné vánoční svátky, ať se vám v roce 2026 splní všechna přání.

Eva Oherová, za kolektiv MŠ

Vánoční jarmark z pohledu školy

A je to tu, kouzlo předvánoční atmosféry a těšení se na Vánoce. Krásná atmosféra, která je plná napětí, plánování, secvičování a vyrábění. Na naší škole tento čas příprav nastal už na přelomu podzimu a zimy. Žáci naší školy s pomocí paní učitelek pilně nacvičovali a vyráběli spoustu tradičních výrobků, které neodmyslitelně patří k Vánocům. Školou vonělo jehličí, cukroví a zněly krásné vánoční písně.

Vše pak vyvrcholilo dvěma vystoupeními. Prvním bylo vánoční vystoupení v Chomýži, které proběhlo 29. 11. 2025. Žáci měli krásné pásmo koled, básní a nechyběl i taneček. O týden později se zúčastnili mikulášského jarmarku na Rusavě, kde spolu s dětmi z mateřské školy opět svým vystoupením vykouzlili příjemnou atmosféru a mnoho úsměvů na tváři.

Bylo nám potěšením, že jsme mohli již tradičně prodávat výrobky našich dětí ze základní i mateřské školy a prezentovat naši školu. Děti se moc snažily, aby se jejich výrobky líbily. Náš stánek se nesl v duchu tradic a výrobky byly velice praktické. V prodeji jsme měli ručně malované záložky do knížky, látkové tašky a podtácky s potiskem

(linoryt), vánoční sádlo, perníčky, citrónové stromečky, lodičky z ořechů, svícný ze dřeva, přáníčka s obtiskem dětských ručiček, sněhuláčky a baňky. Lidé se zastavovali, vyptávali a s velkým zájmem kupovali.

Chtěli bychom poděkovat za podporu naší školy koupí našich výrobků a vám všem přeje krásný předvánoční čas.

Markéta Janásová,
asistentka pedagoga

ÚHRADA POPLATKU ZA ODPAD

poplatek za odpad lze uhradit i převodem na účet **1483351319/0800**

nemovitosti s číslem EVIDENČNÍM: **VS** číslo nemovitosti, **SS** 1345

nemovitosti s číslem POPISNÝM: **VS** 1345, **SS** číslo nemovitosti

Částka je stejná jako v roce 2025:

1 osoba **700 Kč/rok**

nebo nemovitost **700 Kč/rok**

Schválená Obecně závazná vyhláška obce Rusava č. 1/2023 je zveřejněna na www.rusava.cz

SVOZ PLASTŮ 2026

Svoz provádí spol. Skládka B. p. H.,
sváží se nádoby, které jsou umístěny
na odvozovém místě, tj. v blízkosti
komunikací, a označený číslem nemovitosti.
Případné dotazy v kanceláři OÚ.

16. 1.
20. 2.
20. 3.
24. 4.
22. 5.
19. 6.

SK RUSAVA – fotbal, podzim 2025:

SPORT V OBCI ...

MUŽI: 8. místo, pět výher, sedm porážek, 15 bodů, skóre 33:32

S umístěním ani počtem bodů po první polovině sezony – její podzimní části – určitě nejsme spokojeni. Začali jsme (díky příznivému losu) výborně, první tři zápasy bez ztráty kytičky, ale ve druhé polovině podzimu jsme zaznamenali sérii čtyř porážek, tudíž body nepřibývaly.

Celkově se nám dařilo na venkovních hřištích (jasné výhry v Loukově, na Chvalčově i v Roštěni). Z prohraných zápasů nejvíc mrzí domácí porážky s Rajnochovicemi, v „televizním“ zápase s Mrlínkem (díky televizi Prima News se o našem debaklu dozvěděla celá republika, ale v reportáži o našem panu starostovi jako nejstarším aktivním hráči v republice se v televizi blýsklo i několik našich občanů). Zbytečná byla také prohra v Prusinovicích.

Oboustranně velmi dobrý fotbal byl na Rusavě k vidění v zápasech proti obci Martinice i Kostelci, kde se hra blížila úrovni okresního přeboru. Tým se musel vypořádat se spoustou absencí (Pavelec, Sedlář, Bílek, Kužel).

Střelceky se daří oběma našim kanonýrům. Honza Havránek je s deseti góly v tabulce střelců celé soutěže sedmý, Michal Vaculík se čtrnácti góly dokonce druhý (a to měli oba v průběhu podzimu zdravotní potíže... taky už nejsou nejmladší). Michala Vaculíka už teď můžeme označit za žijící legendu rusavské kopané – momentálně má na svém kontě 293 mistrovských branek za muže v rusavském dresu, což je v celé historii našeho klubu jednoznačně nejvíc. I když nejslavnějšího slávistu Pepiho Bicana nedožene, věříme, že třetí stovku nače na jaře co nejdříve.

Věříme, že se na jaře zvedne celý mančaft, snad v zimě potrénují. Zatím jim víc než fotbal jdou karty, o čemž svědčí fakt, že poslední dva ročníky vyhlášeného „turnaje v prší“ ovládli naši „kopáči“ (Ioni Mišut, letos Petr „Vodna“ Mikšík).

Oba mládežnické týmy hrají letos ve spojeném týmu s Prusinovicemi. Spolupráce funguje velmi dobře, děti se daly skvěle dohromady, žádné skupinkování a dělení na Rusavjaky a Rohály. Na výsledcích (oba týmy mají pozitivní bilanci výher proti porážkám) je to znát.

STARŠÍ ŽÁCI: 5. místo, pět výher, tři porážky, 15 bodů, skóre 23:19

Přestože naši starší fotbalisté odešli na podzim poraženi pouze třikrát, trenér Daniel Krajcar čekal od týmu lepší výkony. Jedna prohra byl totální výbuch (ve Zborovicích), proti spojenému týmu Tlumačova a Záhlinic jsme jednoznačně dojeli na neproměňování šancí. Na Rusavě proti vedoucímu celku tabulky z Kvasic jsme lídra jasně přehrávali, bohužel ještě v prvním poločase při našem vedení 3:1 nám byl vyloučen brankář a v dlouhém oslabení jsme padli.

Kluci si zaslouží pochvalu hlavně za výkony na Chvalčově (3:1), ve Skašticích (3:0) i doma s Těšnovicemi/Lubnou (5:0). Střelceky byl tým bohužel až příliš závislý na Vaškovi Utěkalovi (nikdo jiný nedal víc než dva góly). Účast na trénincích byla velmi dobrá, ale přístup k nim byl u některých kluků horší (puberta je tady...).

Na jaře chceme předvádět kvalitnější fotbal, v tabulce se posunout výš (už teď máme stejně bodů jako třetí tým). Je co zlepšovat, v zimě pořádně zamakáme.

MLADŠÍ ŽÁCI: 5. místo, šest výher, čtyři porážky, 18 bodů, skóre 32:28

Mladší žáci si vedli podobně jako jejich starší kolegové. Výborně zahráli s Chvalčovem (2:1 na penalty), s Rymicemi (6:2) i ve Zdounkách (3:2). Mrzí zbytečné porážky s Loukovem (3:4) a Lutopecnami (0:2). O střílení gólů se starali hlavně naši borci – Tom Pavelec s jedenácti góly je sedmým nejlepším střelcem ze všech dětí.

V obraně tým naopak drželi prusinovičtí hráči. Bohužel se opory Nedbal a Lajdová v půli podzimu zranily. Trenérovi Honzovi Utěkalovi vyšel tah s Davidem Zlámalem, který na stoperovi hrál velmi dobře. Kvalitní výkony podával v brance i v poli Tonda Matela, hlavním dříčem i hvězdou týmu je jako tradičně kapitán Kuba Klement. Sezону mají mladší žáci rozehranou dobře – jen tak dál.

Rusavský mládežnický fotbal velmi dobře reprezentovali daleko za hranicemi okresu bratři Honza a Kuba Klementovi, kteří v barvách výběru okresu Kroměříž nastupovali proti nejlepším dětem z okresů Zlín, Vsetín, Uherské Hradiště a Trenčín. Dobrymi výkony se v této silné konkurenci určitě neztratili – ba naopak.

Daniel Krajcar, SK Rusava

*Horní řada zleva: trenér Daniel Krajcar, Vladyslav Heneralchuk, Tobiáš Čech, Jan Klement, Radim Janečka, Petr Lajda, Václav Utěkal, Sava Fedorov, trenér Jan Utěkal.
Dolní řada zleva: Jakub Klement, Jan Gregor, Eduard Gregor, Ondřej Knitl.
Ležící: Šimon Šiška.*

Zpráva o činnosti SDH Rusava

K dnešnímu dni evidujeme 68 členů, z toho 19 členů mládeže do 18 let. V průběhu roku jsme získali další členy do dětských družstev a dorostu, ale o několik jsme také přišli, tak jak to ve sportech a volnočasových aktivitách bývá.

I v letošním roce jsme zahájili sportovní činnost účastí v prvním kole požárního sportu, které se konalo ve Slavkově.

Dne 27. července jsme se staršími žáky opět naplánovali sjezd řeky, tentokrát Moravy. V tomto roce jsme byli velmi

početní, což zaručovalo větší zábavu – celkem jelo 24 vodáků. První den jsme dojeli do Postřelkova, kde jsme přespali v kempu. Druhý den jsme se po nalodění vydali na plavbu s občerstvením po cestě až do kempu Bagr v Mohelnici.

Po velmi dobré snídani jsme se druhý den sbalili a pomalu se přesunuli zpět na vodu. Plavba byla o poznání klidnější, protože tady to byl „olej“, jak se říká ve vodáckém slangu. Akci jsme si užili, i když se lodě hodně přenášely. Po zdárném sjetí až do Litovle jsme připravili věci k předání. Akce byla velmi vydařená a snad neskončí čtvrtým ročníkem.

Dne 10. srpna jsme uspořádali 8. ročník Rusavských hasičských her na rybníku pod Čecherem. Stejně jako v předchozích ročnících i letos nám přálo počasí. Účast družstev byla skvělá – celkem 11 družstev se zúčastnilo dvou měřených soutěžních kol. Nad dodržováním pravidel bděli kromě rozhodčích také místní vodník s vodnicí. Diváků bylo opět mnoho a všichni se dobře bavili. Samozřejmě nechyběly ani převleky některých týmů.

Dne 30. října se nám podařilo uspořádat další ročník soutěže Středomoravského poháru mladých hasičů. I při této akci nám přálo počasí.

Dne 1. listopadu jsme uspořádali třetí ročník turnaje v „člověče, nezlob se“. Akci hodnotíme jako velmi vydařenou, pobavit a zasmát se přišlo celkem 20 soutěžících.

V říjnu byla zásahová vozidla zásluhou našeho strojníka Jaroslava Erlebacha ml. přistavena na každoroční technickou prohlídku v Kroměříži.

Poslední akcí, které jsme se letos zúčastnili, byla pomoc při pořádání vánočního jarmarku. Jako každý rok jsme i letos prodávali mimo „čertovo zahřívadlo“ také zabijačkové pochutiny, které sami vyrábíme již deset let u starosty sboru.

I v letošním roce byly průběžně z rozpočtu obce uvolňovány finanční prostředky na provoz a údržbu techniky a na potřeby zásahového družstva.

Nejen obec, ale i další sponzoři podporují náš sbor – jmenovitě firma KN Lumír s. r. o. Veškeré finanční či movité prostředky jsou využívány na chod a provoz mládežnických družstev.

Poděkování patří také obci Brusné, která nám zapůjčuje dodávku na přesun mládeže na soutěže.

Dále děkujeme mysliveckému sdružení a Valašskému kroužku Rusavjan, se kterými udržujeme velmi dobré vztahy a jsme si vzájemně nápomocni. Poděkování patří také SK Rusava, kde se vždy dokážeme domluvit a vycházejí nám vstříc při zapůjčení bufetu na hřišti. Letos naopak potřebovali pomoc oni při stavbě velkého stanu na akci Rusavská 50.

Uplynulý rok hodnotíme jako velmi úspěšný po pracovní i sportovní stránce, obzvláště proto, že je tomu deset let, co se bratřenci Luboš a Luděk Mikšánkovi rozhodli založit hasičskou mládež. Tento krok se podařil a za deset ročníků, z nichž jeden byl pouze pohárový (neběžela liga Středomoravského poháru), jsme čtyřikrát obsadili druhé místo. Letos se navíc trenérům Hance Pavelcové a Luděkovi Mikšánkovi podařilo s mladšími žáky vyhrát ligu. Doufáme, že jim toto nadšení vydrží i do dalších let a budou následovat starší generace a pomohou tak udržet hasičskou tradici v naší obci.

Závěrem bychom chtěli poděkovat všem aktivním členům, kteří mají jakoukoli snahu podílet se na chodu sboru dle svých časových a zdravotních možností.

*Luboš Mikšánek,
za výbor SDH Rusava, starosta*

Sezóna 2025 TÜV SÜD RUSAVA BIKE TEAMU šesti očima

Tomáš Veselý, 54 let (technik klimatizací)

Rok 2025 jsem zahájil přípravou na běžkách a soustředěním na kole. Závodní sezonu horských kol jsem odstartoval domácími akcemi v okolí Ostravy, kde jsem se s úspěchem umisťoval na předních příčkách.

V červnu jsem měl ambice na „bednu“ také na domácí Rusavské padesátce, ale havárie kamionu na dálnici způsobila, že jsem se na start dostal na poslední chvíli a do závodu vyrazil až z poslední pozice za pelotonem. Přestože jsem po celý závod předjížděl soupeře, stačilo to nakonec jen na 10. místo v kategorii.

Forma zůstávala dobrá a plánoval jsem absolvovat další letní maratony. Bohužel přišel pád ve sjezdu krátce před plánovanou dovolenou a skončil jsem v nemocnici s polámanými žebry, lopatkou, vodou na plicích a operovanou klíční kostí. Holt kochat se ve sjezdu se nevyplácí.

Así po 14 dnech, kdy jsem nemohl ani ležet, ani sedět, jsem zjistil, že dokážu chodit bez bolesti. Následující měsíc jsem prakticky celý prochodil – celkem přibližně 500 km. To mě udrželo ve formě natolik, že jsem po třech měsících zkusil znovu sednout na kolo. A ono to šlo... tedy ehm, jelo :o).

Začátek Oderského poháru v cyklokrosu, který startuje v září, jsem nestihl a do seriálu jsem naskočil až v polovině října. První závody jsem absolvoval opatrně a pro jistotu na horském kole. Výsledky ale nebyly špatné a podařilo se mi vystoupat i na stupně vítězů.

V listopadu jsem se zúčastnil cyklokrosového mistrovství Evropy masters v Šamoríně, už na cyklokrosovém speciálu. Přechod na jiný typ kola jsem však podcenil – neměl jsem správně nastavené sedlo a závodem jsem se tak spíše protřápl. Na mistrovství ČR masters v prosinci už jsem se cítil výrazně lépe a vybojoval druhé místo.

V Oderském poháru jsem pak celkově skončil třetí, a to i přesto, že mi chyběly závody ze září. A co mi tento rok ukázal? Odhodlání, disciplínu a schopnost překonávat překážky. Inspirace pro všechny, kdo věří, že i po těžkém pádu se lze vrátit silněji.

Standa Červený (programátor, cyklista, 48 let)

Letošní sezóna byla opět o něco úspěšnější než ta předchozí. Je to sice klišé, ale zatím se mi ho daří naplňovat.

Jarní přípravu tradičně plánuji se dvěma soustředěními v teple, letos se mi však před startem sezóny podařilo absolvovat pouze jedno, a to v březnu v Cannes. Místo filmového festivalu jsem si dopřál atmosféru závodu Paříž–Nice a užil si trénink v kulisách přímořských Alp.

Závodní sezónu jsem zahájil na Hanáckém Rubé a Chřibské padesátce. Cítil jsem ale, že tomu ještě něco chybí, a tak jsem si naplánoval bikepacking přes Rakousko a Slovensko. Týden v sedle s více než 1 000 najetých kilometrů mi dodal chybějící energii.

Tu jsem si mohl hned vyzkoušet na mistrovství ČR v bikemaratonu v Opavě, kde jsem obsadil 10. místo. Následovala Rusavská 50 s 11. místem a poté série Brněnského MTB poháru, ve kterém jsem obhajoval loňské celkové vítězství. I letos se rozhodovalo až v posledním závodě a vítězství se mi podařilo obhájit.

Po kratší letní pauze jsem se začal připravovat na druhý vrchol sezóny – Český pohár XCO v Novém Městě na Moravě a také Soběšickou Muldu, přezdívanou brněnské, mistrovství vesmíru“ díky kvalitní startovní listině a velké prestiži mezi místními bikery. Český pohár XCO mi bohužel překazila nemoc, na Soběšické Muldě jsem však formu prodal naplno a poprvé zvítězil v celé druhé startovní vlně, tedy ve všech kategoriích Masters na 30km trati.

Tolik tedy stručně k letošní sezóně – a už se pilně připravuji na tu další.

Dana Truksová (učitelka, běžkyně, 43 let)

Při ohlédnutí za právě končícím rokem 2025 cítím obrovskou vděčnost. Především za to, že jsem ani v této sezóně neutrpěla žádné zranění, které by mě vyřadilo z kvalitní

přípravu. Dále za to, že jsem se dokázala připravovat samostatně, s ohledem na osobní, časové i pracovní možnosti, a v neposlední řadě za to, že i přesto, že už patřím mezi veteránky, se mi stále daří posouvat vlastní limity a porážet mnohé mladší a velmi kvalitní soupeřky.

Vrcholem sezóny byl pro mě dubnový maraton v Krakově, který mi – i přes, nebo možná právě díky zimním podmínkám – nesmírně sedl. Zlepšila jsem si osobní rekord na královské distanci o téměř 15 minut, poprvé se dostala pod magickou tříhodinovou hranici (2:56:10) a zapsala se tak mezi 50 nejlepších českých žen historie.

Slibný start sezóny jsem využila i na půlmaratonských tratích, kde jsem si několikrát posunula osobní rekord až na čas 1:22:52 v Karlových Varech. Tento závod je součástí série RunCzech a letos jsem zde měla tu čest startovat z Elite zóny. Také další půlmaratony jarní a letní části sezóny patřily k velmi vydařeným. První polovinu běžeckého roku jsem završila obhájením zlata a traťovým rekordem v mém srdečním závodě Winerun.

Podzimní sezóna mi nesedla tak dobře jako jarní. Na hladkých tratích jsem podávala spíše průměrné výkony, naopak se mi dařilo v trailových závodech, kde jsem v kategorii vždy zvítězila a většinou brala zlato i v absolutním pořadí.

V roce 2025 jsem absolvovala celkem 28 závodů, včetně svého prvního triatlonu. Pouze ve třech případech jsem nezískala umístění v kategorii, z toho 24krát zlato. Čtrnáctkrát jsem doběhla jako nejrychlejší žena napříč kategoriemi, a to i s ohledem na mezinárodní účast, kde se na nejvyšších příčkách objevují reprezentantky jednotlivých států, včetně Keni.

Za uplynulý rok jsem naběhala více než 4 500 km, nastoupala 40 000 výškových metrů a samotným během strávila přibližně 400 hodin (bez započtení doplňkových sportovních aktivit). Každá z těchto hodin – i když občas bolela – byla naplněná a neměnila bych.

Tomáš Neumann

Změna zákona o pyrotechnice

Od 1. prosince 2025 platí novela zákona č. 344/2025 Sb., tzv. zákona o pyrotechnice.

Co novela stanovuje?

- Věkové omezení pro nákup pyrotechniky různých kategorií v kamenných obchodech a omezení prodeje výrobků on-line s ověřením věku kupujícího.
 - Ochranné zóny, v nichž platí zákaz použití pyrotechniky vyšší kategorie než F1.
F1 (bouchací kuličky či malé fontány): Prodej od 15 let.
F2 (fontány, petardy, rakety, římské svíce, kompaktní baterie): Prodej od 18 let.
F3 (velké fontány, větší petardy, kulové pumy): Prodej od 21 let.

Co novela vymezuje?

- Ochranné zóny 250 m od nemocnic, domovů pro seniory, zoo a chovů zvířat, kde je zakázáno používat pyrotechniku kategorií F2 a F3.

K zobrazení zón, kde v souvislosti se zákonem o pyrotechnice nelze pyrotechnické výrobky vyšší kategorie odpalovat, lze využít [mapovou aplikaci](#), kterou připravilo ministerstvo zemědělství.

Listopadový superúplněk

ZAJÍMAVOSTI ...

Úplněk, jedna z fází jediné přirozené družice naší planety Země - Měsíce, přináší do našich životů vždy trochu vzruchu. Některým méně, některým více. Jeho vliv je hodně individuální. Někteří z nás špatně spí či trpí zvýšenou podrážděností a úzkostí, jiní pociťují silnější emoce. Úplněk je považovaný za nejmagičtější fázi Měsíce. Kdekdo ví, že právě o úplňku se vlkodlaci mění do zvířecí podoby či některé magické rituály je nutné provést právě za úplňku. Spousta kultur úplňky pojmenovávala, aby poznávaly plynutí času. V indiánských kulturách měl úplněk v každém z dvanácti měsíců roku svůj specifický název, který souvisel s děním v přírodě. Třeba v lednu je tzv. vlčí úplněk podle vytyí hladových vlků, v dubnu růžový úplněk podle kvetoucích rostlin, no a v červnu jahodový úplněk, který vyzývá k ocenění sladkosti života, radosti a letního světla.

Ve středu 5. listopadu 2025, přesně ve 14 hodin 19 minut, se na obloze objevil největší a nejjasnější superúplněk celého roku. Měsíc byl v ten den nejbližší Zemi od února 2019. Jeho světlo bylo intenzivnější a jeho vliv na naše emoce, příliv a odliv i přírodní procesy byl mnohem silnější. Listopadovému úplňku se říká bobří a přináší energii stability, hojnosti a spojení s přírodou. Svě jméno dostal podle původních severoamerických tradic, kdy se bobří připravovali na zimu tím, že stavěli své příbytky a hromadili zásoby. Stejně tak lidé jsou tímto úplňkem vyzýváni, aby se postarali i o své vnitřní zásoby, zejména pak o emoční stabilitu a vztahy. U nás byl tento nejmocnější úplněk nejlépe viditelný krátce po západu Slunce. Měsíc nám připadal větší a jasnější než obvykle. To je však dle odborníků pouze optická iluze. Mozek totiž srovnává velikost Měsíce se vzdálenými objekty na obzoru, což vyvolává pocit, že je obrovský.

Většina z vás jistě zvedla v onen listopadový večer hlavu směrem k obloze a pokochala se tím nádherným bílým míčem vznášejícím se přímo nad Pardusem. Tak snad vám ten zářivý listopadový Měsíc přinesl pevný základ do nadcházejícího období a do života vnesl stabilitu a posílil sebevědomí a sebeúctu.

Katka Škarpichová

Zdroje informací:

www.denik.cz

www.svetmineralu.cz

<https://cs.wikipedia.org>

Okénko z Elements ceramics

Na Rusavě už několik let vzniká keramika, která navazuje na rodinnou tradici a dává prostor zpomalit a tvořit rukama. Dnes tato tradice pokračuje v moderní podobě a otevírá se i veřejnosti prostřednictvím keramických workshopů.

Keramiku na Rusavě vyrábím už sedmým rokem, moje cesta k ní ale začala mnohem dříve. Jako první se keramice věnoval můj děda, který se s tímto řemeslem setkal ve zlínském

ateliéru, kde mu ho předal místní umělec. Na Rusavu pak keramiku přinesli moji rodiče, Petr Vaculík a Kateřina Kubišová. Díky nim se keramika stala nejen mou vášní, ale i terapií.

Zpočátku jsem chtěla především zachovat rodinnou tradici. Keramiku jsem proto tvořila ve svém volném čase a podílela se na práci v dílně Rusavská keramika. Postupem let jsem se však do práce s hlínou stále více zamilovávala. Začala jsem tvořit kousky, které se líbily mně samotné a které bych s radostí používala i ve své vlastní kuchyni. Tak vznikla moje dílna Elements ceramics.

S rostoucím zájmem o mou tvorbu přišla i myšlenka keramických workshopů. Sama jsem na sobě poznala, jak uklidňující může práce s hlínou být, jak dokáže pročistit hlavu a na chvíli člověka vytrhnout z každodenního shonu. Keramika je pro mě skutečnou terapií. Můj první workshop byl krásnou zkušeností a utvrdil mě v tom, že chci ve workshopech pokračovat a toto řemeslo postupně přibližovat i dalším lidem.

Workshopy jsou dvoudenní a jsou určené i pro úplné začátečníky. První den si účastníci vytvoří vlastní tapas ták a servírovací mísu podle svých představ. Provedu je základními technikami, konečný vzhled je ale vždy na nich. Po čtrnácti dnech se znovu setkáváme u glazování. Ukazují techniku vrstvení glazur, díky které vzniká charakteristický efekt. Společně si vysvětlujeme, jak jednotlivé barvy fungují, výslednou kombinaci si však každý účastník vybírá sám a nanáší ji na svůj výrobek.

Workshopy probíhají v mé dílně na Rusavě, která je sice maličká, ale právě proto velmi útulná. Atmosféra je tu vždy přátelská a inspirativní. Je pro mě důležité, aby se každý cítil příjemně a uvolněně. Na workshopu nechybí ani malé občerstvení, které dává prostor si na chvíli posedět a popovídat. Každý si tak z workshopu odnáší nejen originální keramický kousek, ale také čas pro sebe, klid a radost z tvorby.

S mou tvorbou se můžete seznámit a sledovat ji na sociálních sítích pod účtem @elementsceramics nebo na webu atelierrusava.cz.

Markéta Kolajová

Rusava bojovala v soutěži Komunální projekt roku 2025

V hlavním sále Valdštejnského paláce na Malé Straně, sídle Senátu Parlamentu ČR, byly v úterý 2. prosince vyhlášeny výsledky již 11. ročníku soutěže Komunální projekt roku. Ceny byly udělovány v devíti kategoriích. V té s názvem Ekologický projekt roku se o skleněnou plastiku a finanční odměnu ucházela i obec Rusava s projektem „Energetické úspory na koupališti Rusava“. V rámci něj byla na rusavském koupališti instalována nová fotovoltaická elektrárna s 210 ks panelů o celkovém výkonu 94,5 kWp. Výroba z ní pokryje 65 % spotřeby koupaliště a mimo letní sezónu bude možné vyrobenou elektrickou energii sdílet s obecními budovami. Konkurence v soutěži byla obrovská, letos o vítězství bojovalo rekordních 160 přihlášených projektů. Na první příčku to letos bohužel nebylo, ale v dalších letech se jistě zase bude čím pochlubit a být tak inspirací i jiným obcím a městům. Všechny projekty, které se soutěže zúčastnily, představí samostatná příloha časopisu Moderní obec.

Kateřina Škarpichová

Nová šance pro budovu obecního úřadu?

Psal se rok 1986, konkrétně 21. března, kdy byla slavnostně zprovozněna budova obecního úřadu na Rusavě, v té době označovaná jako budova MNV. Objekt byl naprojektovaný společností Barumprojekt Zlín. Předpokládané náklady na výstavbu ve výši 4.585.000 Kč byly významně sníženy díky tomu, že se budova stavěla částečně svépomocí v rámci tzv. akce „Z“. Kromě kanceláří MNV se zde počítalo s obřadní síní a knihovnou, dále s provozem pošty (ta zde svoji činnost zahájila 22. března 1986), holičstvím a kadeřnictvím, zdravotním střediskem, dámským krejčovstvím, mandlovnou prádla a zasklíváním oken.

Nyní jsme o 40 let dále, píše se rok 2026, a obec uvažuje, jak by vylepšila celkovou podobu a zejména vnitřní uspořádání obecního úřadu, tak aby objekt reflektoval požadavky své doby, a to zejména provozně, energeticky a esteticky. Neoddělitelnou součástí objektu je kromě jeho technického zázemí s garážemi i veřejný prostor před budovou a zejména mezi obecním úřadem a hasičskou zbrojnicí. To vše dohromady by totiž mohlo a nepochybně mělo tvořit vizuálně jednotný a uživatelsky přívětivý veřejný prostor. S ohledem na tyto skutečnosti byla objednána architektonická studie u Ing. arch. Jana Rolince. Nestranný vnější pohled architekta je totiž jedinečnou příležitostí poodhalit, s jakými nešvary se objekt a přiléhající veřejná prostranství potýkají a jaké jsou příležitosti ke změně.

Pojďme si tedy zpracovanou architektonickou studii alespoň stručně představit. Její první část se věnuje exteriérové části, tedy tomu, co vše společně s objektem OÚ vytváří venkovní prostory uvažované ke změně. „Definovány jsou potenciály ke zlepšení, kterými jsou zejména vymístění parkování z místa, kde by mohl vzniknout důležitý veřejný prostor s pobytovou funkcí, dále změna výtvarného řešení fasád a materiálového řešení přilehlých zpevněných povrchů, výsadba veřejné zeleně, výměna střešní krytiny, šířka a forma lávky přes vodní tok, veřejné osvětlení, šířka vstupního schodiště aj. Příklady dobré praxe, které byly realizovány ve vybraných obcích v ČR, je celá řada. Inspirací mohou být např. při kultivaci fasády, propojení vnitřního provozu obecního úřadu s přilehlým exteriérem či úpravě lávky pro pěší přes koryto Rusavy. Studie navrhuje sjednocení fasády obecního úřadu i hasičské zbrojnice prostřednictvím dřevěného obkladu. Mezi nimi vymezuje náměstíčko dlážděné žulovou kostkou, které by podpořilo konání různých kulturních a společenských akcí, vč. funkce pobytové při každodenním provozu. Důležitost veřejného prostoru by pak podpořila i výsadba stromů jak před průčelím budovy OÚ, tak na novém náměstíčku, instalace nového vodního prvku a doplnění prostoru vhodným mobiliářem.“ Parkování architekt vymisťuje k hlavní cestě (cca 12 stání), na náměstíčku ponechává pouze

4 stání. Důstojným přístupem k objektu úřadu by pak měla být široká lávka. Vodní tok je navrženo zpřístupnit prostřednictvím pobytového schodiště v celé šířce náměstíčka.

Ve druhé části se studie věnuje interiéru budovy, a to od suterénu až do podkrovní. „Objekt jako takový by se neměl zvětšovat, využity by měly být stávající prostory, které by však měly být provedeny v nových dispozicích a nových materiálech, ať už se jedná o vnitřní dveře, podlahy, svítidla, sociální zázemí, mobiliář aj., to vše s jednotnou informační grafikou. Ve 3. NP se nabízí odstranění stropních podhledů, tak aby byla celá místnost otevřena do krovu. Jako ideální se jeví propojení interiéru objektu s exteriérem.

Studie nastiňuje konkrétní rozmístění provozů v jednotlivých patrech. Suterén je navržen jako propojený s náměstíčkem, což by mělo přispět k oživení venkovních

prostor. V přízemí je vstupní hala, která je rozcestím do jednotlivých provozů, jako jsou kanceláře OÚ, obecní knihovna, dětské centrum a nájemní prostor. V 1. patře je umístěný multifunkční sál s kapacitou 100 lidí, zvětšený o místnost stávající rozvodny a sklad, na něj navazuje šatna a bar. Stejně jako přízemí má i toto patro zpřístupněnou terasu, kde může vzniknout posezení. Ve 2. patře by měla být v nových prostorách s odkrytým krovem umístěna moderní expozice muzea s možností promítání. Bezbariérovost objektu by byla zajištěna výtahem obsluhujícím všechna nadzemní podlaží.

Studie je jen jakýmsi vodítkem, jak s objektem obecního úřadu a přilehlým veřejným prostorem naložit. Finanční prostředky, které by do tohoto rozvojového záměru bylo potřeba vložit, jsou nemalé a dotačních titulů na spolufinancování je poskrovnu. Záměr jde etapizovat, tedy řešit postupně. Nebo také nerealizovat vůbec. Vše samozřejmě záleží na prioritách obecního zastupitelstva. Je však dobře, že takové dokumenty pod rukama odborníků vznikají a snaží se posunout podobu a funkce veřejných budov a prostranství zase o notný kus dál.

Katka Škarpichová

Zdroje informací:

Ing. arch. Jan Rolinc, Architektonická studie rekonstrukce obecního úřadu
Rusava, a Daniel Sloboda
Kronika obce Rusava

Portugalsko IV. část – Lisabon – město na hraně oceánu a dějin

Lisabon, hlavní město Portugalska, patří k nejstarším městům Evropy. Jeho historie sahá více než tři tisíce let zpět a odráží se v jedinečné kombinaci antických základů, středověké struktury i odkazu éry zámořských objevů. Poloha na ústí řeky Tejo (s délkou přes 1000 km jde o nejdélší řeku Pyrenejského poloostrova), otevřená Atlantiku, předurčila Lisabon k tomu, aby se stal místem obchodních cest a různých kulturních vlivů.

První osídlení oblasti je spojováno s Féničany, později následované Římany, kteří město znali jako Olisipo. Římské období přineslo rozvoj infrastruktury a obchodu.

Po pádu Římské říše se Lisabon dostal pod vládu Vizigótů a od 8. století byl téměř tři a půl století součástí islámského státu Al-Andalus. Arabské období výrazně ovlivnilo podobu města, zejména čtvrť Alfama s úzkými, nepravidelnými uličkami. Roku 1147 byl Lisabon v rámci reconquisty dobyt křesťanskými vojsky pod vedením prvního portugalského krále Alfonsa a stal se hlavním městem Portugalského království.

Vrcholný rozkvět zažil Lisabon v 15. a 16. století během éry zámořských objevů. Odtud vyplouvali mořeplavci jako Vasco da Gama a město se stalo jedním z hlavních center světového obchodu a centrem koloniální mocnosti. Bohatství plynoucí z kolonií se promítlo do monumentální architektury tzv. manuelského stylu (podle krále Manuela I., který vládl v letech 1495–1521), jehož symboly jsou klášter jeronymitů a Belémská věž střežící přístup do přístavu od moře.

Zásadním mezníkem v dějinách města bylo katastrofální zemětřesení, které udeřilo dne 1. listopadu 1755 a které patří k nejsilnějším ve známé evropské historii. Odhaduje

Obr. 1 – Belémská věž

se, že dosáhlo magnitudy 8,5–9,0, přičemž samotné otřesy byly následovány ničivým tsunami a rozsáhlými požáry. Katastrofa si vyžádala desítky tisíc obětí a zničila velkou část města včetně královského paláce a významných budov. Zemětřesení mělo zásadní dopad nejen na Lisabon, ale i na evropské myšlení – stalo se impulzem pro rozvoj moderní seismologie a vyvolalo filozofické debaty o smyslu katastrof například u významných filosofů jako Voltaira či Kanta.

Následná obnova města pod vedením markýze de Pombal přinesla revoluční urbanistický přístup. Nová čtvrť Baixa byla navržena s pravidelnou uliční sítí a s bu-

dovami využívajícími tzv. pombalinskou konstrukci, jednu z prvních forem seismicky odolné architektury v Evropě.

Během druhé světové války město fungovalo jako hlavní tranzitní bod pro uprchlíky, diplomaty a intelektuály prchajícími před nacismem – odtud se loděmi vydávali do USA či Jižní Ameriky. Dostalo také nálepku města špiónů. Zejména v letech 1940–1945 se zde setkávali agenti spojenců i mocností Osy, což inspirovalo řadu literárních a filmových děl. Slavná kavárna Café A Brasileira či hotely v oblasti Estorilu byly známými místy tajných schůzek.

V moderní době Lisabon prošel obdobím rychlé urbanizace a včetně přilehlé aglomerace v něm žije okolo 3 milionů lidí a určitě stojí i díky dobré dostupnosti za návštěvu.

Zdeněk a Bára Stachoňovi

Obr. 2 – Typické fásády budov „pombalinského“ stylu...

Poděkování

I letos se konalo 27. 12. VÁNOČNÍ LADĚNÍ v ZŠ TGM v Bystřici pod Hostýnem na školním dvorku. Vánoční atmosféru a náladu pomohly rodičům a přátelům naší školy vytvořit stánky, ve kterých děti prodávaly své výrobky. Tato spolupráce s Obecním úřadem Rusava probíhá již několik let, za což mu srdečně děkujeme.

*Renata Talachová,
zástupkyně 1. stupně ZŠ TGM*

INFORMACE PRO MAJITELE NEMOVITOSTÍ NAPOJENÝCH NA VODOVOD NEBO KANALIZACI V OBCI RUSAVA:

DLE KALKULACE SCHVÁLENÉ DNE 12. 12. 2025 JE CENA VODNÉHO A STOČNÉHO OD 1. 1. 2026 NÁSLEDUJÍCÍ:

Pohyblivé složky:

- vodné 43 Kč/m³
- stočné 46 Kč/m³

Pevné složky:

- vodné 250 Kč/rok/přípojka
- stočné 250 Kč/rok/přípojka

CENY JSOU UVEDENY VČETNĚ DPH

INFORMACE PRO ÚČASTNÍKY KABELOVÉ TELEVIZE V OBCI RUSAVA:

**OD 1. 1. 2026 JE POPLATEK
ZA KABELOVOU TELEVIZI
300Kč/MĚSÍC/ÚČASTNÍK**

CENY JSOU UVEDENY VČETNĚ DPH

[Obsah]

Slovo má starosta...

Oprava místní komunikace – Šmarhánky.....	str. 2
Kabelizace NN a VN.....	str. 2
Modernizace školního hřiště ZŠ Rusava.....	str. 2
Rozpočet obce.....	str. 3

Dění v obci

Zářijové odpoledne se seniory v obecním domě.....	str. 6
Výjezd jednotky SDH Rusava.....	str. 7
Nářeční výzkum na Rusavě.....	str. 7
Podzimní dračí mejdan.....	str. 8
Divadelní večer s andělem na Rusavě.....	str. 10
Lampionový průvod rozzářil naši vesnici.....	str. 10
Myslivecká naháňka.....	str. 11
Mikulášský jarmark na Rusavě provoněl obec Vánoce.....	str. 12
Rok 2025 v Rusavjanu.....	str. 13
Podzim v dětské herničce.....	str. 15
Rusava zpívá koledy.....	str. 16

Naše škola

Projektové dny ve škole.....	str. 17
Slabikářová slavnost v 1. ročníku.....	str. 18
Dravci ve škole.....	str. 19
Smyslohrátky ve školce.....	str. 19
Těšíme se na Ježíška.....	str. 20
Vánoční jarmark z pohledu školy.....	str. 21

Sport v obci

SK RUSAVA – fotbal, podzim 2025.....	str. 23
Zpráva o činnosti SDH Rusava.....	str. 25
Sezóna 2025 TÜV SÜD RUSAVA BIKE TEAMU šesti očima.....	str. 26

Zajímavosti...

Listopadový superúplněk.....	str. 29
Okénko z Elements ceramics.....	str. 29
Rusava bojovala v soutěži Komunální projekt roku 2025... str. 31	str. 31
Nová šance pro budovu obecního úřadu?.....	str. 31
Portugalsko IV. část – Lisabon – město na hraně oceánu a dějin.....	str. 33
Poděkování.....	str. 35

Eliška Vaclachová, 4. třída

Roman Gavač, 1. třída

Viktorie Machová, 2. třída

Myslivecké sdružení Rusava

Vás srdečně zve na tradiční

MYSLIVECKÝ PLES

který se uskuteční v sobotu 28. února 2026
v restauraci Obecní dům na Rusavě
Začátek 20.00 hodin

Tradiční myslivecká tombola.
Bohaté občerstvení, zajištěno.
Zvěřinové speciality.

K tanci hraje **SEXteť.**

Vstupné 200,- Kč

Výtěžek z plesu bude použit na nákup krmiva pro zvěř.
Těšíme se na Vaši návštěvu!

13. 6. 2026

RUSAVSKÁ 50

Topič

WWW.RUSAVSKA50.CZ

**Zpravodaj obce Rusava
periodický tisk územního samosprávného celku**

Vydává: obec Rusava, Rusava 248, 768 45, IČ: 00287709
registrační číslo: MK ČR E 12061
Vydáno dne 9. ledna 2026 na Rusavě
Za vydání odpovídá: Monika Bušová
tel.: 573 392 066
e-mail: busova.monika@rusava.cz

www.rusava.cz

Periodicita: vychází 4x ročně
Příspěvky prošly jazykovou korekturou.
Uzávěrka příspěvků do příštího zpravodaje
je 15. března 2026.
Náklad: 400 ks

Tisk & grafika: TYPOservis Holešov